

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک آیدہ برنشر اولتور

مندرجات

طوبقیو سرای مایونی (مابعد) عبدالرحمن شرف
غازی جلی احمد توجید
عثمانی تاریخ نویسری ومورخاری (مابعد) نجیب عاصم
شہزادہ خلیلک سرکندشی (مابعد) یانقواسکندرھوجی
باب عالی حریقاری عبدالرحمن شرف
حکومت عثمانیہ طرفندن ایلک تأسیس اولنان مطبعہ { میستا کیدیس
وبونک نشریاتی (مابعد)
تفرقہ : تاریخ سلطان محمد ثانی. مؤلفی قریشوولوس. مترجی قارولیدی .

فیثائی و غروش

مرجی — باب عالی تاریخ عثمانی انجمنی

استانبول

انجمن عثمانی و شہزادہ

طبعی و نشریاتی

طوقپوسرای هایونی

[نسخهٔ سابقه‌ده کی مقاله‌نك مابندی]

باب السعاده . — باب السعاده نام دیگرله آق آغالر قپوسی باب هایون وباب السعاده کی ایچ ایچه ایکی قپودر ومحافظه‌سی آق آغالره مودوعدر . قپونك اوکنده مرمرستونلر اوزرنده برصیوان واردرکه کرک آباق دیوانلرنده وکرک معایده هایون مراسمنده تخت سلطنت بوصیوانك آنته کتیریلورایدی . معایده مراسمنك بوموقعده اجرایی اوائل عبدالعزیز خانیه قدر دوام ایتمشدر . قپودن دخول اعتباریه صاغ طرفه تصادف ایدن ساحده سیرجیلر ایچون قدمه طرزنده موقت سدرلر انشا اولنور ومنصب دیوانیه رجالی ورسم معایده‌یه داخل اولان ذوات سائرہ تشریفات معاده ایله اوراده وآچقده راسهٔ معایده‌یی ایضا ایلرلر ایدی .

سرای هایونده قپولرک متناظر اولامسی یعنی باب هایون وباب السلام وباب السعاده برحزاده کی ظن اولندیغی حالده نقطهٔ وسطیه لرندن مروری فرض اولنان خطک مستقیم اولیوب برخط منکسر اولسی جالب نظر دقت اولان احوالندردر . ارباب مراق بونی بر قپودن چقانك دیگر قپودن کورلامسی کی بر مطالعه‌یه حمل ایتمک کرکدر دییور .

سفر عظیم وقوعنده لوای شریفک صدراعظم وسردار اکرم اولانلره تودیعاً دارالحربه اعزامی ادوار سالفه‌ده عادت اولدیفندن لوای شریفک محل مخصوصندن حین اخراجنده باب السعاده‌نك اوکنه رکزی ایله اوراده برآیین مخصوص اجرایی عادت اولمیدرکه سنجاغک رکز ایدله‌یکی یووه دوشمه طاشنده حالا کورلمکده واحتراماً اوزری بر

مرمر طاش ایله اور تلکده در . قیونک طیش طرفنده آئیده کی کتابه لر
منقوشدر :

انه من سلیان وانه

بسم الله الرحمن الرحيم

کتابه محمود بن عبدالحمیدخان

طغرا [۱]

طغرا [۱]

« سلطان محمود خان عدلی طغراسی »

دادر کر دون منزلت سلطان والا منتقبت
کیخسرو دارا غلام یعنی خدا وند انا م
حسن سلوک خلقتی فخرالملوک هرحالتی
شاهنشہ دریا نوال سلطان محمود الحصال
زیب مبائی وجود نور تجلی شہود
معمار طبع جودتی پایدی قلوب دولتی
بونسخه شوکتما ب تربیت نظم مستطاب
سیرایله حسن بهجتی عالم اسیر طلعتی
رسم لطافت پروری نقش خیال آزری
کاشی صورت کتری آینه اسکندری
هر مصرعی بر بشفه باب هربابی کویا بر کتاب
ای در که زرین قباب عرش آستان کرسی جناب
اولسون ایشاه فرید بختک سعید عمرک مزید
اقبال وسعد بختله فیض مبارک و قتله
تاریخ جوهر مایه سی عرش اوله لایق پایه سی

خاقان صاحب تاج و تخت شاه سریر معدلت
عبد الحمید خان بنام شاه جهان عاطفت
ذات هایون مدحتی محضا مدار مرحمت
هم داور صاحب کمال دیباجه زیب عمدت
مفتاح فیض بر وجود درگاه لطف و مکرمت
از جمله ادنی همتی و پردی بوجایه تقویت
تألیف شاه کامیاب مضمون سر موهبت
طرح لطیف وزینتی رونق فزای عافیت
سر مطلع مهر انوری نظم نظامی شمشیت
تصویر حسن پیکری شهنامه زیب معدلت
دقت اولنه باب باب متن متین موهبت
سندہ دعالر مستجاب باعون فیض تربیت
اولیابده حفظ حمید قفل و کلید میمنت
رائق دیدم بو بختله ایدنجه صرف مقدرت
لوح شکوه پیرایه سی باب کتاب سلطنت

۱۱۸۸

ایچلی طیشلی ایکی قیودن عبارت اولان باب السعاده نك صاغ طرفنده
باب السعاده آغاسی دائره سی وصول طرفنده آق آغالر قغوشی موجود در .
معلوم اولدینی اوزره آق آغالر آنادن دوغمه طواشیلر اولوب فاتح سلطان
محمد خان عصرنده سرای و حرم هایونک مناصب عالیہ مؤتمه سی بونلره
تودیع اولمش و یوز الی سنه قدر بواستیا زلری دوام ایدره ک ایچلرنده
خادم میح پاشا و خادم علی پاشا و خادم سنان پاشا مثللو نامدار وزرا

[۱] بو طغرا لر بر مصرای حای اولوب اوقونه مامشدر .

يتشمش و اوجاقرينك الكبيوك ضابطى اولان باب السعاده آغاسى وياساده
 « قپو آغاسى » اندرون هايون خدمت و مأمورييتلرينك كافه سنك مافوقى
 اعتبار اولوب دارالسعاده آغالنى انضماميله فتق ورتق مصالح اندرون دست
 اقتدارلرينه تفويض قلمش ايكن عهدمراد خان ثالثده كويا السنه عوامده
 دوران ايدن معهود فقره طويل الذيل اوزرينه دارالسعاده آغالنى باب السعاده
 اغالغندن تفريق (۹۹۰) و آق آغالر حرم هايون خدماندن تبعيد اولنه رق
 دارالسعاده آغالنى ايله حرم خدمتلى زنجى خادم آغالره انتقال المشر
 و آندن صوكره آق آغالرك مأمورىي يالكز باب السعاده نك محافظه سنه
 منحصر قالمشر . اوجاقرى الى يومنا باقيدر .

عطا بك تاريخنده ديركه دارالسعاده آغالنى باب السعاده آغالغندن
 تفريقه سبب اولان حبشى طواشى محمد اغا مستقلاً دارالسعاده اغاسى
 اولوب طغوز سنه كمال اقبال واستقامتله ادارهيه ونيجه خيرات ومبرات
 موفق اولدقدن صكره وفاتنده ينه زنجى حرم آغالرندن سرور آقاجانشينى اولمش
 ايسده طشره خلقى ايله سراي طاقتك الفت واختلاطى اخلاسه سبب اولمش
 بهانه سيله آغاي مومى ايله زمان يسيرده عزل اولنه رق يرينه آق آغالردن
 باب السعاده آغاسى بوسه لى حاجى مصطفى اغا تعيين اولمش وسلطان محمدك
 حين جلوسنده (۱۰۰۳) مومى ايله حاجى مصطفى اغا تخصيمات وفيره ايله
 چراغ ايديله رك دارالسعاده آغالنى ينه زنجى آغالره انتقال ايله آنرده
 استقرار بولمش ودارالسعاده آغالغتك تفوقى وازدياد شرف واعتبارى
 اوزرينه باب السعاده آغالرينك وقع وحيثى تدريجاً تناقص ايليه رك نهايت
 چورلىلى على پاشا صدر اعظم اولدقده (۱۱۱۸) پاشاي مشاراليه
 اندرونده مستخدم ايكن بركون انشاي طعامده عارضه غفلتله
 سفره باشى اولان آق آغالدن اول طعامه ال اوزاتديقتدن طولايى آغاي
 مومى ايله اناج قاشينك تكنه سيله النك اوستنه شدتليجه اورمى قلبنه
 القاي كين وغيظ الميله حائر مسند والاي صدارت اولنجه سائنه غيظ

قدیم ایلہ باب السامہ آغازنی مقامہ بر بیوک ضربہ اور مشدر .
قبو آغازنی دائرہ سی درت بش اوطہ دن مرکب ایسہ درونندہ شایان
ذکر برشی یوقدر . اما آق آغاز قنوشی خوشجہ بر موقدر . خصوصیلہ
آغازک نزاکت واکرامی زواری پک نشہ دار ایدر . ہرقنوشہ اولدینی
کبی یوقنوشک دخی برخوش « چشمہ حولیسی » واردر . چشمہ حولیلری
اوجاق مستخدمیتک تفہخانہ سی منابہ سندہ اولدینی کبی آبدست موصقلریخی
دخی حاویدر . اشبو حولیدہ آئیدہ کی کتابہ لر کوریلور :

خالص قول سلطان جهان مصطفیٰ خانک	کیم نام جلیل کبی قدریدہ علیدر
بویلہ قولہ رغبتیدر محض کرامت	پیشہ او شاہنشہ ذیشان ولیدر
وضع اثر خیرہ اولوب کوششی ظاہر	نور ہم آئینہ قلبندہ جلیدر
ایتدی ایکی بردہ ایکی قندیل فروزان	کیم کورسہ محلندہ بو خیراتی بلیدر
وقف ایتدی ایکی یوزاہلہ التمش غروش اما	نسخ ایلینہ دیدی کہ لئک محلیدر
شول مرتبہ دہ ایلدی اطرافنی روشن	سان کاخ فلکدہ بو نجومک تعلیدر
تحسین ایدہ رک محلی شا کردیدی تاریخ	تاعشرہ دک سونمہ نوخیر علیدر

۱۱۸۰

§

« سلطان محمود خان عدلی طفراسی »

غازی خان محمود عدلی شانک عہدندہ جهان کندوبہ خیر و مبرات قیلوب کار وامل
سایہ شاہانہ سندہ اول خدیو کاملک ایلدی ہر بندہ سی برکونہ خیری بی علل
صرف ایدوب نقد جوجہ یعقوب اغاہ خیرینہ شمع اویاندردی اوجاغندہ اثر ایتدی کوزل
کوچک اوطہ وقفنہ وضع ایلوب بشیوز غروش قیلدی ابقای بنای خیرینہ نصب قمل
کتخدایہ ایکی اچہ فضلہ دن تخصیص ایدوب ایکی اچہ دہ بخورہ ایتدی شرط بی خلل
باقیسی اون ایکسی برقیہ لک شمع آلتوب موصلق اوستندہ فروزان اولہ ہر شب ماحصل
واصفہ تاریخنی ایتدی رجا قیلدم بیان اولدی عالی شمع روشنلہ بوجای بی بدل

۱۲۳۳

الفقر عزت خزینہ

آق آغا اسکیلری روایت ایدیورلر کہ کوپرلی محمد پاشا اندرونندہ
صرہ خدمت سی بولندینی اثنادہ برکون آق آغاز چشمہ سندہ الی بیقایہ جق
صابون بولامادیندن صدر اعظم اولدقدن صوکرہ اندرون ہایون اوجاقلرینہ
سنوی ۱۷۲۲ قہ صابون وقف ایتمشدر . آق آغاز قنوشی عصر عبدالمجید
خانیدہ محرق اولدیندن مجدداً بنا اولمشدر . آتی الیان عرض اوطہ سنک

قارشوسنه تصادف ایدن دیوارنده و قپالی بر قپونك اوزرنده کی اشبوکتابه سلطان محمود خانك بر اثر لطفنی تصویر ایلپور :

[سلطان محمود طفراسی]

حضرت سلطان محمود خان غازیکم خدا خسروان دهری قیلش استانده غلام
حلقه باب لطف و احسان قیلوب فتح و کشاد ملجأ ناس ایلش درکاهنی رب الانام
سویلتن شمدی جهانده اول شهك احساندر جود معن و حاتم اولدی غیری بمعنی کلام
جله انعامنی ممکننی تفصیل یکون ایلدی بو باده اجال كلك خوشخرام
امرایدوب و وقف هایونندن اول شاه کرم قولرینه لطف و احسان قیلدی هر شهر صیام
بخش ایدوب اول قیواغاسنه بشیوز غروش و پردی اوچیوزده خزینه دارباشی به تمام
صکره کیلار بی باشی ایله سرای آغاسنی قیلدی اویوزاللی سرایی کتخداسینه عطا
قیلدی یوزاللی سرایی کتخداسینه عطا ایتکیچون خدمت شاهانه سنده اهتام
بش نفرکوشه باشی به و یروپ الیش غروش اون بشرله سائرین شادایندی بروق مرهم
حضرت فتاح فتح ایدوب در آمانلی عمرین افزون ایده اولكاهك الی یوم القیام
برزیاده بی بدل تاریخ یازدم واصفا اولدیلر باب السعاده قوللری دلشاد کام

۱۲۳۲

الفقر یاری زاده مصطفی عزت غفرلها

باب السعاده نك ایچ قپوسی اوزرنده یعنی عرض او طه سنه قارشو اولان
محلنده آئیده کی کتابه ایله برابر طرفینده اسلاف سلاطین فردوس نشین
عثمانیانك اسامی و تاریخ جلوسلرینی حاوی ومدورال شکل ایکی کبیر لوحه
معلقدر . خاقان سابق ایله ایکنجی لوحه طولد یقندن نام هایون حضرت
شهریاری ایله ترین مبدأ ایدن براوچنجی لوحه عرض او طه سنك مرمر
ستونسنه تیمناً وضع و تملیق قلمشدر . کتابه مذکوره بودر :

رأس الحکمة مخافة الله

شرعه تطبیق ایله ابتدی وضع قانون جدید حضرت سلطان محمود ابن خان عبدالحمید
ملك موردون حلال ایتمزی اسلافی کا اشقیا مردود بایندن حرامی نا بدید

قپونك طاقنده کی کتابه :

خاقان صاحب قدرتك دورنده عالم بر مراد درگاه والا شوکتی یارب اوله دائم کشاد

قبونك صاعنده وصولنده آئیده کی مصر اعلیٰ یازیلی و بونلر طغرا
شکلنده ده یوقاریلرینه موضوعدر :

حیدر خان ذیشان حاکم حکم مجید حامی عدل شریعت حضرت عبدالمجید
عرض اوطه سی . — باب السعاده دن کیریلنجہ قارشومزه عرض
اوطه سی کلیر بواوطه پادشاهان عظامک وکلا و صدور علما و امرای
عسکرہ و سفرای اجنبیہ یی لاجل الملاقاة قبول ایتدیکی محتشم اوطه در .
طرز معماریی پک کوزلدرد . اطراف اربہ سنده مرمر پارمقلقی و مرمر
ستونلر اوزرنده مقف و جوانی آچیق برلطیف کزینی محلی واردرد .
علمدار مصطفی پاشا ۱۲۳۳ تاریخنده استانبولہ کلوب و مقصد معلوم ایچون
باب السعاده یی قیروب و یقوبده جبراً ایچرو کیردیکی زمان سلطان سلیم
شہیدک نش شریفی اشبو کزینی محلنه وضع ایدلمشدی کہ اندرون هایون
اسکیری موقعی کوستریور . عرض اوطه سنک ایچیرینده قعودهایونه
مخصوص اولان محل ایلہ براوجاق و برجشمہ کوریلور . قیمت تاریخیه
و صناعیه سی عظیم اولان بواوطه نك دخی مع التأسف اوستی طول مدت
آقدیقندن دوشمه تخته لری قسماً چور و مشدر . دروننده کتابہ اولیوب
خارجنده کی کتابہ لر دخی بونلردرد :

قبو اوزرنده :

بسم الله الرحمن الرحيم

کتبه احمد بن محمد

۱۱۳۶

صاغ وصول طرفلرنده آئیده کی مصر اعلیٰ یازیلی و بونلر طغرا شکلنده ده
یوقاریلرینه موضوعدر :

شہریار برکرم ظل جناب کبریا حضرت عبدالمجید خان المظفر دائماً
قبونك یاننده و خارجده کائن چشمه نك کتابہ سی :
سلطان جہانبان سلیمان زمان سرچشمہ جود و عدل و بحر احسان
این چشمہ بنا بخیر احیا فرمود چون اب حیات از پی اہل دیوان

عرض اوطه سنك صول طرفنده کی قبونك اوزرنده :

حسبنا الله ونعم الوکیل

کتابه محمود بن عبدالحمیدخان
۱۲۲۵

عرض اوطه سنك آرقه سنده :

« سلطان مصطفای رابع طغراسی »

حشره دك مسورا ولوب بودر که شوکتها قبله حاجات اوله شاهان دهره دائماً
طاقتنه جوهرله تاریخین یازر سرکاتی عرض اوطه سن قیلدی نوبیاد سلطان مصطفی
۱۲۲۲

کتابخانه — عرض اوطه سنك آلت طرفنده سلطان احمدخان ثالث
بنا کرده سی اولان اندرون هایون کتابخانه سی بولنور. کتابخانه دروننده
عربی فارسی ترکی اولق اوزره ۳۵۱۵ کتاب موجوددر. کتب مذکور
میاننده یازمه آثار نفیسه و ثمنیه واردر. دور استیلاده روملردن ،
صربلردن ، مجارلردن آلمش برچوق مؤلفات ومدونات قدیمه دخی
بوکتابخانه به کتیرلش ایدی. الیه اجنبیه اوزره محرر بونوع کتابله
او قدر التفات اولمیدیفندن بونلرک برچونخی مع التأسف البدن چیقارلمش
والیوم موجودلری اوتوز قدر مجلداته تنزل ایتشد .
کتابخانه اوزرنده کی کتابه :

انشا داراً ملک احمد	جامعه لکتاب الفیه
بنفسه باشر تأسیها	بنیه صادقه ملهه
مروجاً للعلم ترویجه	کاسیه لاهله تکرمه
ارشده الله بنور الهدی	مخلداً دولته الدائم
وضاعف الله له اجره	مثنوبه من عنده منفه
یکفیک فی تاریخها فائزاً	بیان فیها کتب قیمه

۱۱۳۱

کتابخانه قبوسنك ایچ طرفنده :

تعلم بجد حبیبی وقل رب زدنی علماً

اشبو کتابخانه اتافس آثار عثمانیه دن معدود ، درونی غایتله مزین
و محتشد . دیوارلرنده کی چینیلر قیمتداردر . غایت مصنع اوله رق قبه به

برقیدیل و بر فانوس معلقدر . قہنک نقشی دخی پک کوزلدو .

کتبخانہ قارشوسندہ کی کوچک چشمہ اوزرندہ :

حسبک تاریخاً ۱۱۱۱ فیہ شفاء ورحمۃ

کتبخانہ نک اوکنده و خارجده کی چشمہ نک اوزرندہ :

سوردم اول اب لطیفی چشمہ دن	حال دلہ دبدیکم خان احمدک
خیری یم ہم اجری یم محبرده حق	اجرین اعطا ایلیہ اول امجدک
عین عبرتہ نظر قبل ای لبیب	باعث غفرانہ اول ارشدک
ایلہ یوناریخی بش وقتیکہ ضم	ابدست آل سنتیلہ احمدک

۱۱۲۱

کوک عرض اوطہسی و کرک کتبخانہ آری آری ایکی کوزل بنا

اولوب اوچنجی یر تعمیر اولنان و تقریباً درتیک مترو تربیغندہ بولنان

مائل و مربع الشکل بر ساحہ نک اورتہ سندہ کییدر . بوساحہ مدہ مرمردن

برچشمہ تکنہسی اولوب اوزرندہ اشبو کتابہ منقوشدر :

صاحب الحیرات مرحومہ کتبخدا دفع غم خاتونک خیراتیدر

۱۲۲۶

چشمہ نک یانندہ و میداندہ بر بیسطہ واردر کہ قرمرزی برغرانیٹ

طاشی اوزرینہ موضوعدر .

اشبو مربعک بر ضلعی باب السعاده و سالف الذکر آق آغار قفوشی

وقبواغاسی دائرہسی ایلہ دائرہ مذکورہ نک اتصانده بولنان اندرون مکتبی

بناسی تشکیل ایدر . مکتب بناسی کہ وقیلہ کوچک اوطہ تسمیہ

اولنورمش الیوم متروکدر .

ضلع ثانینی سفرلی قفوشی ایلہ خزینہ ہایون تشکیل ایتمکدہ در .

معلوم اولدینی اوزرہ وقیلہ اندرون ہایونک طوغریدن طوغری خدماتتہ

مأمور اولان خزینہ و سفرلی وکیلار قفوشلری خدمہسی کب قدم

ایلدکدہ خاص اوطہیہ نقل ایتمک ویا اندرون ہایونک مناصب عالیہ سنہ

ارتقا ایلمک مقتضای قانون اولدیغندن تاریخ عطادہ تعداد و تفصیل اولنان

چوققدارلق و رکابدارلق و دلبد آغالنی ویشکیک آغالنی و مابیندجیلک مثلاً

معتا خدمتله بواجقار منشأ اولدینی کبی متصرفلر ووالیر — تعمیر
قدیم ایله میرلوا و بکربکیلر — ده آنلردن یتیشیر ایدی. الحاله هذه کیلار
اواجی ملنا اولوب دیگر ایکسی باقیدر .

خزینة هایون ایچ ایچه اوج اوطه دن مرکب غایتله متین برینا اولوب طرز
معمارینه نظر آ بیزانی دورندن قاله اولدیغنه قائل اولانلر واردر . بقوله
کوره اندرون داخلده بوندن ماعدا بیزانی اینیه سی یوقدر . دروندم
محفوظ اولان اشای نفیسه و عتیقه یه هنوز بر قیمت تقدیر اولنه مامش در.
بنانک دارلغی ، نادرا لامثال و کرانها مجوهراتک و سائر ذیهیمت آنتیقلرک
زوارک بیش نظرینه حقیقه عرض اولمنه مانع اولقده در . شاه اسماعیل
صفوینک هندکاری مرصع تختی که سلطان سلیم اول طرفندن اغتام
اولمشدر و برنجی اوطه نک وسطنده موضوعدر یالکز بوتخته و قیله ارباب
وقوفدن راجینی نک دوت میلیون لیرا قیمت تخمین ایلدیکی مرویدر .
دیگر اشای محفوظه نک تعدادی مشکل اولدیغندن تفصیلات اعطاسندن
صرف نظر قلمشدر .

خزینة هایون الی یومنا سلطان سلیم خان اولک مهریله مهرلنمکده در
تیمنا مهرک صورتی آتیده کوسرلشدر. خاقان مغفور دینم آلتونله طولدیردیغم
خزینہ بی اخلاقدن هرکیم مانغیرله دولدیدرسه خزینہ آنک مهریله
مهرلنسون والا دینم مهرله مهرلنمکده دوم اولنسون، دیو وصیت ایلدیکی
تواترأ منقول اولقله بو وصیتک حکمی حالا جاریدر .

مهرک یازیلری اویمه ایسده بالالترام قیارتیه اوله رق صورتی نقش
ایلدی اورتیه سند «سلطان سلیم شاه» ودرت طرفنده «توکی علی خالقی»
یازیلیدر .

خزینة هایونك كسادى مراسم مخصوصه به تابعدر. خزینة كتخداسی
بولان ذات آناختاری بالذات کتوروب وقیونك ایکی طرفه خزینة وسفرلی
قفوشلری خدمه سی دیزیلوب مهر بمدا المعاینه فك اولندقدن وکلید
آچیلدقدن صوکره یکریمی اوتوز کشی بردن ایچرو کیرمک معتاددر .
سلطان سلیم ناینك انشا ایدوب دروننده دوشهرك باعث ارنحالی
اولان حمام سفرلی قفوشله خزینة هایون بناسی آرمنده اولدینی روایت
اولنور .

ضلع ثالثی الیوم خزینة كتخدالنی دائره سیله خزینة قفوشی تشکیل
ایلمکده در . كتخدالق دائره سیله خزینة هایون بناسنك آرمندن اوستی
کمرلی برطاش نردیان ایله آشاغی اینیلور وقتیه بوراده برقبو وار ایمش
واغلب احتمال ایکنجی قپو تسمیه اولنورمش . كرك اوزرنده آتیده کی
کتابه منقوشدر :

کرم درگاه عالم درکشای همت واحسان	شهناش معظم حضرت سلطان محمودخان
طریق مستقیمه سائق واسلافنه فائق	تم بخش خلایق پادشاه معدلت بنیان
رکاب کامیابن بوس ایدوب بویاب عزتیاب	لسان حاله تعمیره اولمشدی کرم جویان
کف لطفی قپوسنده دل ویران قالوری کیم	زمان جود واحسانیه دنیا اولدی ابادان
دربخت وشرف برج اسدطالع کسادایندی	بودرکاهی نگاه التفاتینه کوروب شایان
مثال مطلع مهر منور اولدی پرزبور	ایدنجه اول خدیو دادکر تجدیدنی فرمان
درون یاپدی جای خدمتده بولی طوغرلدی	بودرکهد مکرنا کام قالمش امکداران
صلاحی زینت ایوان شوکت اوله تاریخی	بویابی قلدی ابادان ید لطفیه محمود خان

۱۱۵۲

خزینة قفوشك قپوسی اوزرنده :

شهریار بنده پرور حضرت عبدالحمید	دائما ایتمکده در ایجاد آثار کزین
اشته پادردی خزینة قفوشن فرمان ایدوب	کیم سزا و سفنده دینه جلوگاه دلنشین
عمرخی مرزاد ایدوب اول شاه عالی همتك	ملکنی معصوم و آباد ایلیه رب المعین
امر و فرمان هایونیه صفوت بنده سی	ایلدی تنظیم بویه ایکی تاریخ مقین
یاپدی بر بنیاد محکم مژده خان عبدالحمید	حداوله بولدی خزینة قوللری جای متین

۱۲۷۵

[مصطفی عزت]

تاریخ عطاده کورلدیکی اوزره كتخدالق دائره سی موقعنده وقتیه

کیلا رخاصه قفوشی مبنی ایتمش . عصر عبدالمجید خانیده خزینہ کتخداسی
اولان دایه زاده محمد بك بوقفوشی کلیاً هدم و محو ایدرك محله کتخدالحق
دائرة سنی تأسیس ایتمش .

ضلع رابی خرقة سعادت وامانات سائرة متبركه ايله خاص اوطة
واندرون اغالرينك ادای صلات ایتمنه مخصوص مسجد تشکیل ایلکده دره .
خرقة سعادت دائرة سنك باینده اشبو کتابه محرردر :

لا اله الا الله محمد رسول الله

سلطان احمد ثالث طفراسی

۱۱۳۸

طفر [۱]

طفر [۱]

قبونك دیشاریسنده وکوشه ده بخور دوکمه مخصوص مرمردن
یر ديبك موجود اولوب ديبك اوزرنده دخی آئیده کی کتابه یازیلیدر :

لاجل الحق صنع من رخام	كدر ثقبه نصف التمام
له جرم شقیف مستنیر	غریر الحسن كالقمر التمام
وغنی فییه شکل هندسی	ینیر بریقہ وجه الظلام
وغنم فوقه وشی بدیع	یاوح فی سناه لطف الارتمام

کذلک قبونك اوکنده دائرة جلیله سوپورلیدیکی زمان سوپورتیلری
آتیلان قویو مشاهده اولنور .

سیار زاده عطا بك اندرون تاریخنده سلطان سلیم خان اولك مصر
فتحنی متعاقب امانات متبرکدی استانبوله نقلی و خلعت امامت و خلاقی
کیفیت اکتسانی بیان ایلد کدن صوکره دیورکه (جلد اول صحیفه ۹۳)
ه بالاده بیان اولندیفی اوزره بو صورتله تبرکات جلیله یی تقبل و تقیل
ومظفراً استانبوله شرف وصول هایونلرنده خرقة سعادت وسائر امانات
جلیله اول امرده حرم هایونه وضع وحفظ اولندیفی انشاده حرم هایون
جوارنده کی خرقة سعادت اوطة عالینسك تیمناً وضع اساس مبارک سینه

[۱] بو طفرال برر مصرای حاوی اولوب اوقونه نامشدر

بالذات مباشرتہ بعد الحتام تزیینہ اعتا وفتح سلطان محمد خان حضرتلرینک خزینه طرزینہ تحویل و تعمیر بیوردقلری بیوک خزینه ہایوندن بشقہ ردأشریف بیت منیفہ متصل عرض خانہ درونندن کیریلن و سلحدار اغالر نظارتہ ویریلن کنجینہ نقود و اسلحہ بی تأسیس و املا ایلہ سلحدار خزینه سی نامیلہ مفتاحی سلحدار اغایہ بالتودیع اشیای موضوعہ دفتری سرکاتبہ و خزینه باش یازیجینہ تحریر و تمہیز ایتدیرہ رک نزدہایونلرندہ توقیفہ اعتا بیوردقلری مرویدر .

رداء حضرت نبوی بی روز و لیلال تعظیم و توقیر ایتک و نفس ہایون خلافتناہیلری داخل اولدینی حالہ سلحدار اغا و چوقداراغا ورکابدار آغا و انحدار آغاسی و پیشکیر آغاسی و باش چوقدار و سرکاتبی و سائر مابینجیلرہ برابر خرقة سعادت نکیبانی قرق نفر کدکلو خدمہ مبروکہ و چند نفر ملازم اولمق اوزرہ خانہ خاصہ بی ایجاد و اورادہ بولنہ جق قرق الی نفر خاص اوطلہ لیلر ایچون خرقة سعادت بیت مبروکہ سنک تحتہ یعنی سطح زینہ محاذی و درونندن قرق قدم زردبان ایلہ محفل مقدس مذکورک داخلنہ صعود و عیوط ایتک ایچون عرض خانہ یہ مخرج اولان قیو ارہ سنندہ کی دولاب طرزندہ طرح اولنوب ایکی قنادلری دریجہ اتخاد اولنان اسکی خاص اوطلہ بی تحتہ بنا ایتشاردر ، (اتمی)

اشبو افادہ دن اکلاشلدینی اوزرہ خرقة سعادت دائرہ سی عصر سلیم خان اولدہ تأسیس بیورلش و خدمتہ بالادہ مذکور اوج قغوش آغلرینک امکدار و کزیدہ لرندن قرق نفر خدمہ بالتفریق برای تسہیل خدمت دائرہ نک آلتندہ کی محل ، اقامتیرنہ تخصیص ایدلش و بوضورتہ الی بونا خاص اوطلہ و خانہ خاصہ ناملریلہ مطمح نظر خدام اندرون اولان و بحق جہلہ سنک فوقدہ بولنوب انتسابی مستلزم مباهات بولنان دردنجی قغوش وجودہ کلشدر . خاص اوطلہ خدمہ سندن درت ذاتک مناوبہ ایلہ ہرکیجہ دائرہ خرقة سعادت درونندہ قالہرق تلاوت قرآن کریم ایلہ مشغول

اولملری مقتضای قانوندر ورمضان شریفک اون بشنجی کونی آلائی والا وشریفات مخصوصه ایله زیارت خرقة سعادت رسمی عادت اولمشد. خاص اوطه خدمه سی برمدت آلت قانده کی قفوشده اقامت ایله کدن صوکره اون برنجی عصر اوائلنده یوقاری به چیقاریلوب دائره متبرکه به متصل اولان محل مخصوصه نقل ایدلمشدرکه الیوم قفوشلری بوراسیدر . خرقة سعادتک وامانات سائره متبرکه نک بولندی بنای عالی پک محشم وروح افرادر، دیوارلری کوزل چینی لرله مزیندر وامانات جلیله نک محفوظ اولدوغی اوطه دن ماعدا بریوک صفه ایله عرض خانه تسمیه اولنان بر آرا اوطه مندن ولسلحدار آغا خزینسی اطلاق اولنان بر دیگر اوطه دن مرکبدر . آیات جلیله یی حاوی لوحه لر جدارلرینه معلقدر .

اوطه لر دروننده کی دولابلرده خطوط قدیمه وجدیله ایله یازلمش مصاحف جلیله وتفسیر وقرائت وحدیث وفقهه دأر کتب نفیسه موجوددر . خاص اوطه خدمه سی برکوزل شادروانی حاوی اولان مذکور صفه ده اوقات خسه ده جماعته ادای صلات ایدرلر، ایچلرنده ائمه ومؤذنان ومعلمین واردر؛ عددلری قرق اولوب وفات وقوعنده آشانی قفوشلرخدمه سنک اقدمی ترفع صورتیله میانه لرینه داخل وکامیاب اولور .

سلحدار آغا خزینسی تعبیر اولنان اوطه دروننده حرم شریف پوشیده لرینک یکیلری کیند کدن صوکره استانبوله اعاده قلنان اسکیلریله برابر قیمت مغنویه لرله حائز عز و اعتبار اولان اشیای سائر محفوظدر . بواوطه احیاناً آجیلور . دولابلرنده برخیلی کتب نفیسه ومعتبره واردر . اشبودائره نک حرم هایونه آجیلور آیروجه برقبوسی اولدیغندن پادشاهان عظام حضراتی حرمین طوغریجه خرقة سعادت دائره سه کلیوررلردی . اصل خاص اوطه ده کتابة یوقدر، لکن طعابخانه سنک درون و بیرونی کتابة لرله ملوددر . طعابخانه قبله بر محل اولوب دیوارلری تماماً چینی لرله مزین وکتابه لر چینی لر آراسنده بریر منقوش ومحکو کدر . اوائلده خاص اوطه لیلر زمین قاتنده مقیم ایکن

سلحدار دائرہ سی بورالردہ اولدینی وسلاطین سالفہ عثمانیہ نك صبق صبق
تشریف لریله کسب مباحات ایلدیکی مرویدر . طعماخانه نك طیش قیوسندن
کیرلده صاغ طرفده اوزری اویمه لی برسیان واردر که سلطان مراد
خان رابعك اوراده بالدفعات اوطوردینی روایت اولتیور . طعماخانه یه خرقة
سعادت دائره سندن کیرلن قیونك اوزرنده وایچرو طرفده آتیده کی
کتابه محکوم کدر، که یازیسی کوزل وکرفتدر :

کیخسرو عالی هم اسکندر دارا مفر سرچشمه جود و کرم سلطان عثمان نامور
دریای فضلک کوهری اقلیم عدلک سروری عثمانی نك مهتری صاحب قران بحر و بر
چونکه اوطل مستعان اولدی شهنشاه جهان تعمیر اولندی اول زمان بو اوطه فردوس فر
یابلدی رعنا بی بدل هرکوشه سی اعلا کوزل رشك چنان اولسه عمل یوق بو کا بکر زردار و در
اولسون همیشه شادمان عالمده اول شاه جهان بو خانه ده ساکن اولان محفوظ اوله شام و سحر
چون ابردی احسن حالله تعمیر اتمامه بودم حفظی دیدی تاریخ اکا امین ادر زیبا اثر

۱۰۲۷

بو اوطه نك طیشاری یه اولان قیونك اوزرنده وایچ طرفده دخی
آتیده کی کتابه محرردر :

« سلطان مصطفی طغراسی »

کامرما شاه دوران داور دور زمان بحر عرفان قزم احسان سلطان مصطفی
وقف جود و لطف و احسان ایللیوب اوقاتی قیلدی انعام غاله اولشاه منصورالوا
اندرونی قوللرینی جله احیا ایدوب الثقات پادشاهانه یله قیلدی بر صفا
باخصوص انعام و احسان ایللیوب حددن قزون خاص اوطه لی قوللرینی لطفنه کوردی سزا
والد ماجد لری عبد الحمید خان وقفنك فضل سندن اولق اوزره قیلدی تمین و عطا
کلدیکی دم غره سی ماه جادی الاولک آلینوب بدی بیك اوچیوز الی غروش دائما
ابتدا آلوب سلحداری اغا اوچیوز غروش یاقینی تقسیم ایده بو شرطله سرتاپا
یعنی ایکی عرض اغاسی کتخدای اوج اوطه خاص اوطه باشیله یارمشرکیه اله روا
بعد ازین اوتوز پدی نقر اغا یوز الیشیر اخذ ایدوب شاه جهان ایده لر دائم ثنا
هر شب قنبدیل و جمعه ختم وین اوقنوب روحه عبد الحمید خانك اوله خیر دعا
چونکه احمد سلحداری ایکن اولدی بو کرم سایه شاهیده ایله کامران یا وینا
بنده تحسین برله و اصف سولدم تاریخی خاص اوطه یه ایلدی بوجود سلطان مصطفی
الفقر یساری زاده مصطفی عزت غفرلها

۱۲۲۲

اوطه نك ایچروسنده کی کتابه لر بروجہ آتیدر :

« سلطان محمود عدلی طفراسی »

لطف عمانی کرم معدنی احسان کافی
تاج و تخت شرف و شانی جهان جانی
ایلیسوب راحت نامی ترجیح
شفقت و مرحمتی غالب عباد الله
هرنه مشکل ایسه سی ایسه ایدر حق آسان
کلز احسان و عنایاتی حساب ورقه
کوردم اقراتی دیرلرایسه قلعه اصفا
کورمدی بوکرمی عالم منساده دخی
کلیمی عالمه ای چرخ سن انصاف ایله
قننی شاه ایلدی بورتبه کرم قوللریته
خیر و احسانی اولان وقف مایونندن
ابتدا خاص اوطه غلخانه درماه صیام
قیلوب اوچ کیسه سلحداری اغایه احسان
التیوز چوقدار اغا قولنه ایدوب عطا
خاص اوطه باشی اغایه ایدوب اوچیوزا کرام
مفتاح اغاسی ایله دورت کوشه باشی بی دخی
یدی اغای کدکلویه اوچریوز ویرلوب
عمرین افزون ایدوب اول شاه کریم مولی
بردوشردمکه بوتاریخی سوز اولمز و اصف

الفقر یاری زاده مصطفی عزت غفرلها ۱۲۳۲
معدن لطف و کرم سایه مولای رحیم
منبع فیض و عطا حضرت سلطان سلیم
اولدی صدشوق و مسرت ایله خندان و بیم
قیلیدی خاص اوطه یه ده لطف جدیدین تعیم
مصطفی خان که وقتندن انک نقد سیم
قیلکه جمله سلحدار اغایه تا نسیم
دخی مفتاح اغاسی دورت کوشه باشی قدیم
اله یوز الی غروش هربری بروجہ رفیم
هم لیلی قنادیلده اولوب ختم کریم
روح عالیسنه بر طرز کمال تعظیم

کان احسان و سخا پادشه هفت اقلیم
خسرو جود فزا داووز فرمانفرما
عهد عدلنده دل غنجه وش هب عالم
وقف جود ایلیجک وقت جلوسی خلقه
یعنی هر عید فطرده پدروی اول مغفور
جمعاخذ اوله یدی بیک او بیوز الی غروش
کتغدا ی اوچ اوطه قرق براغای خاص اوطه
جمله بوقرق طقوز اغا که مساوات اووزره
هر شب جمعه قرائت قلعه بر یاسین
مصطفی خانه اوله اجر تلاوت اهدا

ایلیہ عمر بنی محدود شہنشاہک حق والدی تاکہ اولہ ساکن فردوس نعیم
 سلحدار شہ دوران کہ یحیی اغادر ابتدی سلطان جہانہ بونی سوق و تفہیم
 بندہ اولدمہ بوخیرہ دیدم عارف تاریخ حسن جودایلدی خاص اوطاہیہ سلطان سلیم
 حررہ العبد الداعی محمد اسعد الیاری غفرلہ ۱۲۰۳

لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ

حضرت سلطان مراد خان غازی منزلت کیم سرای قدریدر رشک سپہ نہ قباب
 خاص اودہ آثار الطافیلہ ابدان اولوب زیب و فرو بردی اکا اول خسرو کردون مآب
 جبذا بیت معلای فلک بنیاد کم جرمی خورشید اولمش اندہ خلقہ ترین باب
 ایلدی ہمت اکا احسان شاہنشاہ اللہ چوقہ دار اغا سیاوش سعادت انتساب
 ساکنان عرش اعظم دیدلر تاریخ بنی دولت آباد و مقام پادشاہ جم جناب
 کتبہ الداعی الفقیر عمود

قبولک طیش طرفندہ و اوزرندہ کی کتابہ لر بروجہ آتیدر :

اشہد ان لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ

شہنشاہ جہان عبدالحمید خان کرم پیرا درندہ برکینہ بندہ در اسکندر و دارا
 عمارت قیلدی ملکک اندرونی ایلہ بیرون سبیل آسائوال جودینی وقف ابتدی سرتاپا
 بودفہ خرقہ پیغمبر ذیشانہ تعظیماً مزید لطفی قیلدی خاص اوطاہیہ اغالریں احیا
 بدیلر اوچلر امدادیلہ اول قطب الملوک اتدی بوشرط اوزرہ رجال اربینہ صد شرف اعطا
 کہ اوقاف عایون حاصلتندن طقوز کیسہ کلوب برکون مقدم صرہ مجدن اولہ احصا
 سلحدار اغا ناظر درالہ اوچیز غروش اندن رکابدار و چوقہ دار آغا یار مشرکیہ آلا
 ویروب او تو زبدینوک مہرینہ یوزغرش تکمیل هزاران صد دعا السون بووزدن خسرو والا
 منیب اسادعا خوانیدر اول شاہک جہان خلقی سرور ایلہ سریر ملکہ دائم اولہ زیب افزا
 سلحداری محمد اغا وقتی اولدی بواحسان مراد نیجہ دو عالمہ عزیز ایتسون اتی مولا

الداعی الفقیر محمد اسعد الیاری غفر ذنوبہ ۱۱۹۷

حضرت سلطان مراد دین پناہ اول فلک مستند شہنشاہ جہان
 خاص اودہ تعبیرینہ ہمت ایدوب ایلدی ہر گوشہ سن رشک جہان

واضع اللامہ اولان سلطان مراد بن احمد خان بیک او تو ز طقوز تاریخندہ
 خاص اودہ لینک دستمال اچملرینہ یکرمی شر التون ترقی و بیک قرق
 طقوز عید اکبرندہ علوفہ لرینہ بشر اچہ ترقی احسان بیوروب کوندہ

بررین شریف تلاوتی مشروطه بیورمغین مفتاح غلامیرینه الله امانی
اولسونکه مداومتده دقت ایتدوره لر در زمان خاص اوده باشی حسن اغا
بوکتابه لرك صاغ طرفنده جاجاتعلیق اولنمش مرمرلوحه لر اوزرنده کی
کتابه لر دخی بروجه آتیدر :

جناب حضرت سلطان محمود خان عالیشان	خرابات جهان ایتدی هب معوره احسان
بتون خاص او طه حامیله حمام سلحداری	بیفایت اولفیله تئک وتاز وکهنه ویران
اولوب با امر شاهنشاه عالم واسع وتجید	هییشه دولت واقبالین افزون ایلسون بزدان
زهی کرمایه راحت فزاطرح مفرح کیم	کرن مقوم و محزون ایه ده البت چقارشادان
صلاحی آقدی چفته لوله دن صورل کی تاریخ	دو حمام اولدی خان محمودك الطافیله آبادان

در زمان سلحدار یعقوب اغا ۱۱۴۴

منبع فیض و کرم حضرت سلطان مراد	که اودر خسرو جهجاه وسکندر دارات
التفایله سیوش اغیه عزت ایدوب	کندویه ایتدی سلحدار مصاحب بالذات
فتح بنیاد ایله کله کده اوشاهنشاه دین	بو جیل ائرك اولدی وجودی اثبات
که ایدوب همت ایله بو اوده بی آبادان	قبه وکاشی ایله پایه سته ویردی ثبات
ایتدی برعین روان بخش مفرحله تمام	که اولور آینه لب تشنه عیون جنات
فیض الهام ایله جوری دیدی تاریخن ائک	چشمه پلاک مصنی بدل آب حیات
شهنشاه زمان حضرت سلطان احمد کیم	حیات تازه کب ایلر وجودیله بتون دنیا
سریر ارای شوکت پادشاه مشرق و مغرب	سکندر جاه ورستم صولت و لطف و کرم فرما
سلحدار ستوده مقبت اغایه لطفندن	کمال اوزره برخی پادربوب ایتدی فرح افزا
هان برتئک و تحتانیجه جایه منحصر ایدی	مقدمکی سلحداران شاه مملکت پیرا
او ذات بهترین نامی محمدله مسما در	بو جای جنت المأوی اکا شایسته در حقا
نه کونه نائل الطاف واحسان اوله شایاندر	قولکدر از درون ای پادشاه پرکرم زیرا
زبان خانه ماجد دیدی وصف ایدوب بوتاریخی	سلحداری مکان شاه دوران ایلدی والا

کتبه محمد البرسوی ۱۱۳۴

سلطان سلیم خان ثالث طفراسی

مصطفی اغای کنجور شی	کاتب سرایدی هم اول کامران
تاکم بیک التئش سکزده سی ایدوب	پایدی بو جای یکیدن بر مکان
جبره مخصوصه اولدی بو عمل	کاتب السر کیم اولورسه هر زمان
بحق اولوردی دروننده مکین	شخص واحد ضیق و تنگیله هان
یعد بعد میر امین پر خرد	کاتب السر اولدی اول رفعت نشان

سال یکروز سکان اولندی هنوز ایلدی تعمیرنی فکر جنان
 قیلدی بر مقدار تعمیر خفیف ایتدی تجدید بویه سن اول کاردان
 العبدالعای محمد اسعد الیاری غفرالله ذنوبه

عینی طغرا

صاحب سیف و قلم شاه جهان منشی عدل و کرم خیر السلف
 حضرت سلطان سلیم خانکیم انک دولتنده اولدی معبور هر طرف
 بنده سی باش چوقدار اکر می اول حسین اغادر با جود کف
 کوردیکم سر کاتینک جره سی تنکدر غایت مقی بر اسف
 حضرت احمد افتدی کیم اودر کاتب سر شه ونم الحلف
 همت باش چوقدار اغا مان ایتدی توسیع جره سین رعنا تحف
 عارفا تعمیره تاریخ جره یه بولدی بوجای توسیع و شرف

۱۲۰۶

العبدالعای محمد اسعد الیاری غفرالله ذنوبه

اندرون آغارینه مخصوص اولدینی بالاده ذکر اولنان مسجد الیوم
 متروکدر ایچنه اسکی قولتق و سائر طولدیرلشدیر جینیلرینی مدح ایدیورلر
 کورمک میسر اوله مدی منظره خارجیه سندن زینت داخلیه سنه انتقال
 ایدیله من. مسجدک اوست طرفنده قوشخانه تعمیر اولنان حرم قیوسی بولنور.
 اضلاع اربعه سنده کی ابنیه بروجه بالا تعریف اولنان اوچنجی یردن
 کتخدالق دائره سیله خزینه قفوشی آره سنده بر طریق زائری
 دردنجی یره کتوردر. یوقاروده کتابه سی یازدینمز کمرلی قیو نردبانلی
 و صاپا بولندینی جهته متروک کیدر.

کله لم دردنجی یره ؛ دردنجی بر اطلاق اولنان قسم که یکی سرباک
 بوغاز ایچنه معروض اولان قسم رفیع و ممتازیدر بغداد کوشکی، قره مصطفی
 پاشا کوشکی، مجیدیه کوشکی، و بر محدث قره غول بوراده کائن ابنیه
 معروفه دندر. لاله باغچه سی دخی اوراده در.

بوساحه نک صول طرفی سدی و صاغ طرفی سدسز و مائلدر. صول
 طرفه کی برنجی سد لاله باغچه سی تسمیه اولنور. نوشهرلی داماد ابراهیم

پاشا صدارتنده شهرت عظیمیه نائل اولان لاله لردن هیچ نام و نشان
 قالمش ایکن بوسنه خزینه هایون کتخداسی حافظ محمد بك افدینك
 همته بیک بشیوز لاله صوفانی غرس ایدیلرک خاطرۀ قدیمه یی یاده وسیله
 ویرلشدر . اشبوسد اوزرنده بولنان درت بقعه یی برر برر تعریف ایدلم ؟
 اولا بغداد کوشکی -- بغداد کوشکی سرائی جدید عامره نك اك
 ظریف اك زنکین واک محتشم بناسی اولدیفنده شبه یوقدر . دکر جهته
 نظارت کامله سی واردر . قبوسدن ایچرو کیریلنجه روحه بر لطافت ، ذهنه
 بر حیرت کلیرکه انسان بردنبره اومحدود دائره ده نه طرفه باقه جفتی بیله مزه .
 دیوارلری تماماً قاپلامش اولان زنکین و بیعدیل چینی لر ، اوجاق ، قبولر ،
 پنجره قنادلری ، فوقانی پنجره لر ، حجره لر ، قبه ، کتبخانه آیری آیری
 نظر دقتکزی جلب ایدر . بنادرت کیرینی ودرت چیقیتی بی حاوی اولمق اعتباریله
 مشن الشکلدر دینیه بیلیر . کیریتیلرده بررقبو اولوب یالکز قبولنك برینك
 موقعنه اوجاق وضع اولدیفندن اوج قبولی واردر . چیقیتیلرده دخی دردر
 فوقانی ودردر تختانی پنجره دن جماعاً اوتوز ایکی پنجره موجوددر . قبولر
 و پنجره ودولاب قنادلری و حجره کنارلری جویز تحته اوزرینه باغ و صدف
 ایله عرب اصولنجه ایشلمش اوقدر کوزل آثار صنایعده در که بو آنه قدر
 برطرفدن هیچ بر پارچه صدف و یا باغ دو کوله مش اولمی لطافت
 صنایعیه سی آتیرمقدمدر .

فوقانی پنجره لر طرز قدیم معماری مزده کی پنجره تریناتی تمامیه کوستره ،
 جاملری ایکی قاتلیدر ؛ ایچ قاتده کی جاملر آرسنه وضع اولنان رنکارنك
 پارچه لر نظر قریب بر حال آلمشدر . تختانی پنجره لرک طوانی وزینی هریری
 بشقه نقش و شکله اوله رق مرمر اوزرینه الوان صوما کی پارچه لر یله ایشلمش
 وجدارلری چینی لره تزین قلمشدر . زهی صنعت ! زهی همت !

کار قدیم اولان اوجاق غایتله مکلفدر و یا شنی دخی نظر ربادر .
 حجره لرک شکل ظریفی شوپله طور سون ایچ دیوارلری تشکیل ایدن

بالدیزی چینی لڑک امانلہ نادر تصادف اولتور .
 قہنک نقش ظریفک سیروتماشانہ دیویولاماز ، اشوتقوشک اوزمانک
 اصولنجه جیلان درسی اوزرینہ اورولدینی مرویدر . درت جہتہ کی
 سالف الذکر چیقیتیلرک مذهب و منقوش طوانلری دخی آروجه شایان
 تماشادر . کتبخانہ مندہ محفوظ اولان ۳۶۰ جلد قدر کتب و رسائل
 میانندہ تاریخہ عائد قیمتلی آثار نادرہ واردر .
 مع المسار شونی عرض ایدہ لم کہ بوقصر عالی اولسون زمانک دست
 تخریسندن قورتارلش و امر محافظہ اعتنا اولنہرق دوائر سائرہ نک
 معروض اولدینی تیب و قیدسزلفہ ہلف اولماشدر . تعمیرات انسانندہ
 عدم دقت اثری اولہرق بعض چینی لڑک آہنک نقوشی قاریشدیرلدینی
 کوریلور ایسہدہ او قدر جق قصور امثالی دوائر دہ کی خسارۃ نظرآ
 شایان عفو در .

قہنک قاعدہ مندہ دائرآمدار چینی اوزرینہ یازیلوب برابریشیرلش
 براوزون کتابہ واردر . کتابہ بسلہ شریفہ ایلہ باشلار بعدہ آیہ الکرسینی
 و آتی متعاقب سورہ آل عمران دن لا اکراہ فی الدین ، آیت جلیلہ سندن بدآ ایلہ
 آیات بیناتی احتوا ایدر .

اسنک دخی دلالت ایلدیکی وجہلہ بوقصر عالی سلطان مراد خان رابعک
 بغداد سفرینہ خاطرہ اولق اوزرہ انشا اولنشد . نعمایام سلطنت مراد
 خانینک قریب اختتام اولسنہ علی الترادف ظہور دہ اولان امارات عینہ
 و علامات کلیہ و جزئیہ دخی بحث ایتدیکی صرہ دیرکہ : ملتقای بحرینہ
 ناظر بنا ایتدکری کاخ زیبا و قصر دلارا کہ بناسندہ زیادہ تقید ایدوب
 درون صفایح ذہب و لعل و چنکار ایلہ بالجملہ زر و زیورہ مستغرق الیشلر
 ایدی ہنوز تمیم و ترتیبنتہ مشغول ایدیلر و فرمانلری اوزرہ روزن و سقوفک
 کتابہ لرنندہ التون حل ایلہ آیات قرآنہ یازیلوب طوبخانہ لی خطاط محمود چلبی
 ونجہ آنجلین اصحاب معارف و ہنر مندان مشغول نقش و تذهیب ایوان ایدیلر

رئیس الاطبا زین العابدین افندی نقل ابتدیی اوزره اول کتابة لره
جلی خط ماء الذهب ایله یازیلن آیات کریمه دن [واذرفع ابراهیم القواعد]
الآیه [۱] وغیری علائم برادرلری سلطان ابراهیمک شایسته تاج و تخت
ایدوکنه اشارت و بیان ایکن پادشاه کشور کشا تقطن ایتدی اما سری
بعده نمایان اولدی

بغداد کوشکنک اطرافده عرض اوطه سی و سابق یالی کوشکی کی
مقف برکنینی وارد . فقط بوراده باد و باران تأثیرندن محافظه
مرمر ستونلرک آردسی جاملی چارچیوه لرله اورتلشدر .

شایان ذکر اولان برغریبه نی اونوتمیه لم : خاقان سابق رمضان
شریفک اون بشجی کونلری زیارت رداء شریف ایچون طوبقیوسرای
تشریفلرنده طوغری بغداد قصرینه کیدر فقط ایچنده اوطور مزایمش .
مقف کزیتینک برقمینی بولدیروب و برقابه و برقاج قولتوق و برآینه
قویدیره رق و برعادی صوبا قوردیره رق یخیره لره برده لری چکلمش اولدی
حاله اوداراجق و قراکلی محله آرام و استراحت ایدرمش .

بغداد قصری کارگیر کمرلر اوزرینه منی اولوب آلتی آچیق و خارجا
منظره سی ده ا لطیف ایکن خاقان سابق و همندن ناشی کمرلرک اره سی
تامیله اوردیرمش و سد ایشدر .

بغداد کوشکنک قیوسی اوزرنده بویت یازیلیدر :

کشاده باد بدولت همیشه این درگاه بحق اشهد ان لا اله الا الله
کوشکنک اتصانده و اوچانگک آرقه سنده قهوه اوچاغی اولوق اوزره
بر کوچک اوطه واردرکه قیوسنک اوزرنده بالاده کی کتابة تکرار
قلتمشدر .

بغداد کوشکی مدخلنک اوکنده برکنیش و کوزل مرمر میدانلق

[۱] خطاط کتابة نک بوآیت جلیله سنه کلدکده سلطان مرادک وفاتیه
سلطان ابراهیمک مقام رفیع سلطنت و خلافت ارتقا ایلدیکی دخی جله روایتدندر .

واردرد . بومیدانلغك خرقه سعادت دائره‌نه متصل اولان قسمی كیبر حوض ايله مشغولدر . حوضك اورتیه‌سده کی فقیه ظریفدر . بو طاشلقه لاله باغچه‌سندن وروان اوطه‌سی اوکندن مرمر نردبان ايله چیقیلور، بناءً علیه موقعی بوککدر . یاننده بولنان وسطی اون متروقدر آشاغی اولان اینجیرلکه ناظر واطراف اربعه‌سی آچیق واوزرینه باقردن برسایه‌لک موضوع وقریه طرزنده برشاهنشین کوزه چارپار، بوشاهنشین سلطان ابراهیم خان زماننده افطاریه اوله‌رق استعمال ایدلش . باقرسایه‌لکک اطرافنده برقصیده مکتوب اولوب اوقویه بیلدینکمز برقاج بیتتی بالتصحیح بروجه آتی نقل ایلدک ، یازوسی فنا وقاریشقدر .

چون مبارک ایده افطاریه جای دلکشا نشئه دار اولش جنانک هر برندن پرمضا پادشاهان سلف بویه نشین کورمندی حضرت سلطان ابراهیمه ویردی چون خدا

چونکه هانف کوروبن لفظ ایدی تاریخی قصر اقطا و بیك اللنداق انچون بوکتابه‌نک اوززندهده یارب مبارک باد ، یارب مظفریاد ، یارب هیبت باد کی برچوق دعای وارددر که جنجی خواجه‌نک سلطان ابراهیمه وفقرلندن اوله کرکدر .

ثانیاً سنت اوطه‌سی . — آتف‌الذکر مرمرلکدن برقبو ايله ینه خرقه سعادت دائره‌نه کیریلور . دائره جلیله ايله برسقف آلتنده بولنان سنت اوطه‌سی قبونک مدخلنک صاغنده وروان اوطه‌سی دخی برارصولده وبنانک گوشه‌سدهدر .

سنت اوطه‌سک وجه تسمیه‌سده ایکی روایت وارددر : بری پادشاهان عظام حضراتی نمازلرک سنتی بو اوطه‌ده قیلوب فرضلرخی جماعته خرقه سعادت دائره‌سده ادا ایتلری و دیگر شهادکانک ختانلری بو اوطه‌ده اجرا اولنمیدر .

بو اوطه‌نک قیمتدار چنی لوی تعمیرات ائسانده آهنگ وطیعته‌پک مخالف اوله‌رق وضع اولنمیشدر که تأسف ایتمامک قابل اوله‌میور . پنجره‌لرینک

ایچرولرینه برمر مرتکنه اوطوردلش اولوب ایکی جدارنده موضوع
موصقلرندن آقان صوبك صدای لطیفی حضاره بادی فرح وانبساط
اوله جفی درکاردر . کویا شهزاده لرك اثنای ختاندنه آوودملری ایچون
استعمال اولوندیغی ده اندرونلیرجه مرویدر .

اوطه نك قپوسنك بالاسنده وچینی اوزرینه مکتوب اولان کتابه
بودر :

شه لرك طاق اېواننده شاه عالمك مهرومه درکویا طوتش مقام جاودان
کشاده باد بدولت این درگاه بحق اشد ان لا اله الا الله
شوبله اولشدر مزین درلو ازهار ايله کم وار ایه بودرجهان ایچنده جتندن نشان
اورته ده کی فارسی بیت خط ثلث ايله و دیگر ایکی بیت خط نسخ ايله در .
سنت اوطه سنك درت پنجره سنك ایچ جدارلرنده قصیده آتیه مکتوبدر :
برنجی پنجره ده :

حضرت سلطان ابراهیم عالی منزلت حامی دین محمد صاحب خلق عظیم
پادشاه جم حشم دارای افریدون علم مالک اقلیم همت ناشر لطف عمیم
اولدی خلقی عالمه ایای ایام بهار جله دنیایه وجودی رحمت رب رحیم
خلق و خلقنده خدا احسان ایتدی اشکار هم مهیب و هم جلیل و هم سلیم و هم علیم
قنده بولوردی بو بوی دلکش ازهار باغ بوی خلقن عالمه نشر ایتش اولایه نسیم
ایتدی اول سلطان عالیشاندن برکون صدور مقتضای لطف طبع و ذهن نقاد فهم
امر قلدی یاپله بر قصر عالی و بلند تازه بر طرز مفرح اولیه رسم قدیم
جمع اولوب فرمان عالی اوزره استادان عصر ایلدی بر طرح نو معمار طبع مستقیم
ایکنجی پنجره ده :

اولدی بو قصر صفا کتر مخلنده بنا اوله صد سال دولته شه دوران مقیم
مبارک باد بخت و دولت همتین، اقبال و عمر اوله ندیم
اوله دولته کوکل خوشقلرله کامکار قامت زیبای بالا روی رعنائی بیم
اولدی اول قصر معلی برنکار دلقریب حظ ایدر حسن و جمال سیر ایدن طبع سلیم
میل ایدر نقش ، نکارینه انک ارباب ذوق

آقیدوب هر طاقه چشمه سندن آب ذلال
شوکت باد قصر عالیقدر اولدی غیرت دار نعم
دولت باد

ایوب اول بودن و سوال اچ دعای فتح ایچون
اول کش کیبی بودن پردر خزینه هر زمان
بو قدیمی خاندانه دایما الفتون آقر
او چنجی پنجره ده :

قصر ایچنده یا قیلن عنبردن اولوب حصه دار
بویله صفا کرزیه کوشه کوشه عالمی
بلکه بوجان بخش نفعه یله حیات افزا اولوب
کعبه در اول بیت عالی و حریمدر حرم
پادشاهانه دوشندکده او قصر بی نظیر

سن صفا سور پادشاهم دولت و اقبال ایله
دور عدلکده مصاحب بر بر بله کرک و میش
اول پیر حق کیم کوکده کز رکن کوکسی
در دلنجی پنجره ده :

تیغ قهر خشمکک وصفن ایشیدوب خاک اوله

حق تعالی حضرتی دائم وجودک حفظ ایده
فتح و نصر تله نیجه ولایتلر اله کتور
ویره مقصود و مراد اتک جناب حق دیو

جمله ا کداردن حفظ ایتمکی چون کار من

بحر فکر ایچره اولوب غواص بولدم نیجه در
قصر عالینک عروس مدخنه خلخال ایچون
خاطر یحیی به الهام اولدی تاریخ و دعا

اشبو قصیده دن آکلاشیله جنی اوزره سلطان ابراهیم برادر مهتری سلطان مراد

خان رابلیک انشا کرده سی اولان بغداد کوشکنه و روان او طه سنه نظیره اولوق
اوزره اشبو سنت او طه سنه بنا ایتدیر مشدر فقط حقیقته آنلره نظیر اوله من.

ثالثاً روان او طه سی. — سنت او طه سندن روان او طه سنه کیتمک
ایچون بر حولیدن کیلور بو حولی خرقة سعادت او طه سنک آرقه سنه

مصادفدر . خرقة سعادت اوطهسی جوارینك بو حولیه ناظر اولان
جبهه دیوارلری سوپوزکلك حذاستدن زمینه قدر مرمر و صوما کی ایله
قابلاشمشدر . بو حولیده دیوار مذکوره آرقه ویرمش برکوزل چشمه بنا
اولمشدر . چشمه نك مستعمل صوینك طیش طرفده کی حوضه اولان
مجراسی دخی مصنع ونظر ریادر . چشمه نك تکه نك طرفینه قرمزی
ویشیل قاریشیق صوما کیدن اطرافی چارچیوه لی برر لوحه کومولشدر .
او کوزل چشمه نك اوزرنده آتیده کی کوزل کتابه وار ایسه ده چشمه یه
عائد اولدینی مطالعه مندن منضم اولور .

سلطان محمود خان عدلی طغراسی

امیرالمؤمنین سلطان محمود	خداوند یگانه فخر اجداد
نهادنده جلیدر کرامت	ازلدن ایلش حق خیره معتاد
او شامنشاهک اولدی حمدله	جهان عهد هایوننده آباد
زماننده اولوب معبور کعبه	قلندی روضه پیغمبر انجماد
یایلدی شمدی جای خرقة پاک	رسول الله ایده اول شاهی دلکاد
بو ثوبک دامیدر ملتجاس	ایکی عالمه اندن اولور امداد
معین اولسون حبیب الله او شاهه	طهیر و دستگیری آل و اولاد
شهنشاه جهانک سایه بنده	قصیده ایلدم او جایه انشاد
مدار فخر عزتدر بوتاریغ	مقام خرقة بالا اولدی بنیاد

۱۲۳۸

روان اوطهسی . — روان اوطهسی اسمنك دخی دلالت ایلدیکی
وجهله سلطان مراد خان رابعك بغداد سفرندن اول وقوع بولان روان
سفرینك خاطره سی اولق اوزره انشا اولمشدر . یواوطه زیب وزینت
اعتباریله بغداد قصرینك اوافق قطعه ده بر مودلیدر . قبه سی مذهب
و محتتم ایسه ده انك کبی دری اوزرینه ایشلنش اولیوب بویا و آلتون حل
ایله نقش و طلا ایدلشدر . فقط اوج چیقیتینك طوانی دری اوزرینه
منقوش اولوب بغداد قصرنده کیلرک عینی طرزنده در . فوقانی و تحتانی
نجره لر دخی عینی صورتده اعمال اولمشدر و دردنجی چیقیتی به بغداد

قصرندہ اولدینی کچی ینہ او طرزده فقط دها سادہ براوجاق وضع قلنمشدر
وفضله آیدینلق ایچون فوقانی پنجرہ لردن ماعدا قہدہ دخی آبروجہ درت پنجرہ
دھا آچلمشدر. چیقینتیلردن ایکیمی کتبخانہ اتخاذاولنہ رق کتاب دولابلرینک
قنادلرنده قارشولقلی ایکی بیت یازیلیدرکہ بروجه آتی نقل اولندی :

ارخ الاول ثم الثاني تلك كتب بتمام محمود
قلت في تاريخ تلك المجرة العمورة قد بنى سلطاننا محمود دارالكتب

۱۱۴۶

اشبو او طہ ینہ صاریق او طہ سی دخی تسمیہ اولئیور. ایچروسندہ باصیق
طوانلی برکوچک او طہ دھا واردرکہ چلہ خانہ دینمکھ سزادر. طوانی مزین
ومذہبدر. جدارلری بالاسندہ امام بوصیری نک قصیدہ مشہورہ سندن بعض
ایات یازیلیدر .

سالف الذکر کتبخانہ نک فہرستی ہنوز تنظیم اولتنامش ایسہدہ
حاوی اولدینی بیکی متجاوز کتب فقیہ میاندہ یازمہ وغایت قیمتدار
آثارنادرہ واردر . اندرون کتبخانہ لرنده تتبعات ایلہ اشتغال ایدن رفقانک
قولنہ کورہ وقتاً فوقتاً پادشاہان عظامہ تقدیم قلنان وبشقہ نسخہ لرینہ
ظفریاب اولنہ مایان مؤلفات بورادہ محفوظ ایمش .

مع التأسف دست خسار زمانہ دن الکی زیادہ متضرر اولان میانینک
برسی اشبو روان او طہ سیدر. طول مدت اوزری آقش وصویک تأثیریلہ
چیقینتیلرک اونادیدہ طوانلرینک نقوش رعناسی بوزولدینی کچی دریلری
چورویہرک صارققدہ بولنمش وپنجرہ قنادلرینک صدفلری دوکولمشدر .
حتی آقینتیلرک زیادہ لکندن دوشمہ تحتہ سی بیلہ خسارزدہ اولمشدر .
بوبدیئمہ صنعت عثمانیہ نک شو حال اسف اشتمالہ یورکلر یانماق ناقابلدر .
رابعاً قرہ مصطفی پاشا کوشکی . — قرہ مصطفی کوشکی نامیلہ معروف
اولان اشبو اخشاب کوشک لالہ بانچہ سندنہ دکزہ ناظر وسد اوزرنده در
بناسی طرز عتیق معماریمزک برانمودجیدر. طواننک ظرافتی وپنجرہ لرینک

کثرتی و فوقانی بنجره لردن باقی قالان بردانه سنک الوان جاملرینک کوزللیکی
اوتر زرعنای تمامیه کوستر مکده در. اتصالنده برکوچوک اوطه ده اواردر که
یتاق اوطه سی ایتمش. بوکوشک دخی مشرف خرابدر. آشاغیکی باغچه دن
طاش نردبانله چیقیلن قبوسنک بالاسنده کی کتابه آتیه بونک توارنخ قدیمه ده
ذکری کچن صغه کوشکی اولدیغنی ارانه ایلپور قره مصطفی پاشابه سبب
نسبتی تحقیق اولنه مامشدر. کتابه بودر :

حضرت خان احمد ذیشان که خاک درکمی کیمیا آسا اولور چشم جهان توتیا
اوله شاه والا مکان نصرمت لطف ایدوب بوعلی التفات پاکنه ایتدی سزا
صغه وقصرودر و دیوار وحوض و باغچه جلّه محتاج ایدی تعمیره بریر واقعا
حمدّه اولدی معسور و مکمل بی قصور اول شهنشاهه مبارک ایلله بارخدا
کل کبی طبع شیرینی خرم و خندان اولوب ذوق ایدیه بونده کوکل خوشقلرله دائما
دری داعیسی مأموراً دیدی تاریخی صغه کوشکی اولدی حالا صغه صحن صفا

۱۱۱۶

اشبو کوشکک ایچنده و دیوارلری بالاسنده دائراً مادر مشاهیر شعرای

عثمانیه دن خاقانی محمد بکک حلیه سندن ایات آتیه یازلمشدر :

بسمله یله ایدلم فتح کلام	فتح اوله تا بو معمای بنام
اوله بسمله رسمی محدود	جنس اشیاده اولور میدی وجود
بیلین شوکت بسم اللهی	آکلز سر کلام اللهی
بارک الله زمی سر لطیف	بولور انکله شرف نظم شریف
کوره عزتله سطور مصحف	قرشو طور دراکه کویا صف
ابتداسنده اولان باسی انک	باشلری تاجیددر اسمانک
فکر ایدرسک او حروف محدود	اولدی سرحد اقالیم شهبود
باغ وحدتده نم لطفله پر	کویا بسمله بر سنبلدر
ناظر اولسک اکا آینه مثال	کورینور عارض لطف متعال
کوستر آینه سی بسمله نک	حلیه پاکن او وجه حسنک
اتفاق ایتدی بو معناده ام	ازهر اللون ایدی فخر عالم
قیلامشدی یوزنی نور سرور	سوره نور ایدی یا مطلع نور
وجه براتنک اصحاب صفا	حرق غالب ایدی دیر حق
اکا ویرمشدی کمال زینت	کاتب چهره کشای فطرت
هم دیشلر درر اشراف الحق	عارض پاککی عرفانک اولیبق

شمع رخساری دوزردی ماهه ایکی قنبدیل ایدی عرش اللهه
 عرق آلود اولیجق اول سلطان کل پر ژاله به بکزدی هان
 دانه در کبی روینده تری خوشنا ایلر ایدی اول کهری
 درلدوکنجه اولوردی خوشبو برک کل کبی او روی نیکو
 دخی اول مفخر موجوداتک یعنی پیغامبر فرخ ذاتک
 قره مصطفی پاشا کوشکنک صاغ چپتده وینه سد اوزرنده وکوشده
 طاش قله نامیله یاد اولنان بر طاش او طه موجوددر . الیوم اندرون
 خدمه سنک موسیقی مشقخانه سی اتخاذا ایدلش اولان بواو طه بر زمانلر
 سرائیک اجزاخانه سی ایتمش .
 قره مصطفی پاشا کوشکی ایله طاش قله آره منده سدنک اوزرینه
 انشا قلمش اولان دیوارک کمرلی پنجره لری ییلدیزه ناظر اولق حسیله
 خاقان سابقک وهنه طوقنوب کمال اهتمام ایله اوردورلشدی .
 اشبو طاش قله نک اوکنده و آشاغینکی بانجه ده مرمردن معمول بر
 قولتیق صندالیه واردر . بو قولتقده سلطان مراد خان رابع اوطوردر
 ایتمش . آرقه منده اشبو کتابه مشاهده اولنور . یازیسی ایی اولیبوب
 مرور زمان ایله حروفات قیما دوکولشدر، صورتی بودر :
 پادشاه بحر وبر سلطان مراد کامران دوکهنده بنده در جله سلاطین جهان
 کیم اودرجم بزم ورسیم رزم غازی اهل دل عون حقله شرق وغربه حالیا صاحب قران
 هجرتک بیک قرق آلتینده درماه صیام هپ تازی سوار اولوب شه عالی نشان
 هم مبارک دستنه برمیسه نوبودی آلوب آت سوروب بو طاشدن اول طاشه وارنجه بیکنان
 هیتیله او یله رزک ایندیکه اول میسه نوبود سعدوقاص اوقی کبی غیب اولوب بیجا زمان
 جست وجو ایدوب ارایوب بولدیلر هم اولجیلر کلدی یوز اون بش ذراع بنا جهانجه عیان
 هم بو طاشدن داخی برکوچک خرده رزک ایلوبوب قارشود یواری اشوب جشیرلکی اشدی هان
 نیت کیم چرخ فلکده دور ایلیمه مهرومه نیت کیم ثابت اوله هفت سماءه اختران
 دولتیله سلطنت تختنده اولسون برقرار پادشاه بحر وبر سلطان مراد کامران
 کله لم دردنجی یرک صاغ طرفنی تشکیل ایدن سندسز مائله به : بو
 ساحه نک اوچنده مجیدییه قصری وقصرک آرقه منده مشتملاتندن معدود
 براو طه و اوطه نک دخی آرقه منده بوسبتون کنارده صفه جامعی اطلاق

اولان مجد بولمقده در . مجیدیه قصری عصر عبدالمجید خانی مبانیندندر
 قیمت معماریه سی شایان تذکار دکلدر . فقط اوپله بر نقطه ده واقمدرکه
 دکل استانبوله چار اقطار جهانده مثلی اندر اولمیدر . ربع مسکونی
 دولاشوبده استانبوله اوغرایان سیاحین اجانب قصر مذکورہ کلدکلرنده
 بویله بر نقطه ممتازیه تصادف ایتمدکلرینی سوبلرلر و اونظره دلکشا
 وبیهمتایه حیران قالورلر . بوغاز ایجنه معروض و مرمره بی محیط اولان
 اوکنده کی کزینتیده یاز کونلرینی کچیرمک آب حیات ایچمک قیلندندر
 دینلر اولمدر . اوطه لری وصالولری متعدد اولوب ترینات داخلیه سی
 آثار جدیدیه مخصوص اولان نمایشلی یالدرلردن عبارتدر .

صفه مجدینک قپوسنده کی کتابه بی دخی تبرکاً بروجہ آتی نقل ایلدک :

حضرت عبدالمجید خاتک علو همی	اولدی اصلاح اموره باعث حسن حصول
منحصر اعمار ملکه همت شاهانه سی	فیض لطف پاکی الحق اولده عالم شمول
اندرونده بندکان خاصنی تلطیف ایچون	یابدی صوفه جامعین اول خادم شرع رسول
بش وقنده ایلر اول خاقان ذیشانہ دعا	سوبو خیرات والاسین کورن اهل عقول
سویلدم صفوت مناجات ایلوب تاریخی	مجدد لجوی خان عبدالمجید اولسون قبول

۱۲۷۵

اشبو مقاله ده تعریف ایلدیکمز قسمک مخرجی اولان اوچنجی قپودن
 چیقلدقده سابق الیان آبوس سیمؤن ستونک مینی اولدینی سدنک دکر
 جهتده کی موقعی مواضع تاریخیه دن اولمدر شویله که :

۳۲۵ نیسانک اون برنجی جمعه ایرتسی کونی استانبولی اشغال ایدن
 حرکت اردوسنه سلیمیه قشله سنده آرامازافراد عسکریه بدایه تسلیمیت
 کوسترمدیکندن تمند ایدرلر سه اورولملری ایچون دیوارلر آچیلهرق اورایه
 برقاج طوب وضع اولنمشیدی .

کله جک مقاله مزده حرم هایون دائره سنک تعریفنه صرف غیرت
 اولنه جقدر .

عبدالرحمن شرف

